

Evaluatie (super)snelrecht jaarwisseling 2008/2009 deel II

Rapportage interviews evaluatie (super)snelrecht jaarwisseling 2008/2009
Februari - april 2009

20 april 2009
status: DEFINITIEF

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en opdrachtgever.....	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Scope.....	5
1.4	Aanpak.....	6
1.5	Uitvoering.....	7
1.6	Communicatie.....	8
1.7	Leeswijzer.....	8
2	Bevindingen.....	9
2.1	Samenwerking met de rechtbank.....	9
2.2	Samenwerking met de politie.....	11
2.3	Samenwerking met het openbaar bestuur.....	14
2.4	Samenwerking met de advocatuur.....	16
2.5	Uitvoering binnen de parketorganisatie.....	17
2.6	Menukaart (super)snelrecht en Polaris-richtlijnen.....	19
2.7	Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling.....	22
3	Conclusies en aanbevelingen.....	24
3.1	Samenwerking met ketenpartners.....	24
3.1.1	Samenwerking met de rechtbank.....	24
3.1.2	Samenwerking met de politie.....	25
3.1.3	Samenwerking met het openbaar bestuur.....	26
3.1.4	Samenwerking met de advocatuur.....	26
3.2	Uitvoering binnen de parketorganisatie.....	26
3.3	Menukaart (super)snelrecht en Polaris-richtlijnen.....	27
3.3.1	Menukaart.....	28
3.3.2	Polarisrichtlijnen.....	30

3.4	Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling.....	30
	Bijlage 1 Interviewvragen.....	33
	Bijlage 2 Lijst van geïnterviewde personen.....	39
	Bijlage 3 Geraadpleegde documenten	40
	Bijlage 4 Conclusies en aanbevelingen uit het rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.	41

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en opdrachtgever

Na de jaarwisseling 2008-2009 is in de arrondissementen gebruik gemaakt van snelrecht en/of supersnelrecht. Met de toepassing van supersnelrecht en snelrecht direct na de jaarwisseling heeft het OM het signaal willen afgeven aan de samenleving dat bepaald gedrag niet wordt getolereerd en direct wordt afgestraft.

De Minister van Justitie heeft de Tweede Kamer toegezegd de jaarwisseling met daarbij de inzet van snelrecht te zullen evalueren. Het Ministerie van Justitie zal voor deze ketenbrede evaluatie het voortouw nemen. Het College heeft aangegeven ook zelf te willen evalueren om zodoende informatie te vergaren die een bijdrage levert aan het verder ontwikkelen van het snelrecht en het verbeteren van het proces van supersnelrecht en snelrecht naar aanleiding van de jaarwisseling.

Als opdrachtgever van de evaluatie fungeerde mr. H.J. Moraal, namens het College van Procureurs-Generaal.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de evaluatie was om inzicht te krijgen in de wijze waarop supersnelrecht en snelrecht is ingezet tijdens de jaarwisseling 2008/2009.

Door het uitvoeren van de evaluatie zijn succes- en faalfactoren gesignaleerd, en daar waar mogelijk zijn verbeterpunten en 'best practices' in kaart gebracht. De volgende onderzoeksvragen hebben centraal gestaan:

1. Zijn na de jaarwisseling 2008/2009 de juiste zaken op de juiste wijze opgepakt?
 - 1) Zijn de zaken die voor supersnelrecht en snelrecht in aanmerking kwamen ook via supersnelrecht of snelrecht behandeld?
 - 2) Op welke wijze zijn de zaken die niet voor supersnelrecht of snelrecht in aanmerking kwamen behandeld?
2. Is het proces supersnelrecht en snelrecht beheerst verlopen?
3. Voldeden de menukaart en de aangepaste Polaris-richtlijnen?
4. Op welke wijze is de toepassing (super)snelrecht met publiciteit omgeven?

1.3 Scope

Met de evaluatie is de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling 2008/2009 geëvalueerd.

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden is aan alle arrondissementsparketten een uitgebreide vragenlijst gestuurd. Daarnaast zijn in de arrondissementen waar ook supersnelrecht is toegepast ook vragenlijsten verstuurd aan de rechtbank, de politieregio (G4) en de advocatuur. Daarnaast zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van het OM en de politie in de arrondissementen Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht waar supersnelrecht heeft plaatsgevonden en de arrondissementen Leeuwarden en Zutphen waar snelrecht heeft plaatsgevonden.

Voorliggend rapport is een weerslag van de gehouden interviews.

1.4 Aanpak

De evaluatie bestond uit twee delen:

1. Een algemeen deel dat schriftelijk bevraagd is.
2. Een verdiepend deel dat via interviews bevraagd is.

Alle arrondissementsparketten zijn schriftelijk bevraagd. Aan de lokale ketenpartners ZM en politie zijn eveneens een aantal schriftelijke vragen voorgelegd. De schriftelijke vragen aan de advocatuur zijn door tussenkomst van de NOVA aan de advocatuur voorgelegd.

In de vier grote arrondissementen waar supersnelrecht heeft plaatsgevonden zijn interviews worden afgenomen. Dit zijn:

- Amsterdam
- Den Haag
- Rotterdam
- Utrecht

Daarnaast zijn binnen een tweetal kleinere arrondissementen waar geen supersnelrecht heeft plaatsgevonden eveneens interviews afgenomen. Het betrof de volgende arrondissementen:

- Leeuwarden.
Het parket Leeuwarden kende, afgezet tegen de aantallen zaken in andere arrondissementen een relatief groot aantal zaken tijdens de jaarwisseling.
- Zutphen.
Het parket Zutphen kende een relatief groot aantal zaken die na de jaarwisseling via snelrecht zijn behandeld.

In de zes genoemde arrondissementen zijn interviews afgenomen met vertegenwoordigers van het OM en de politie, met uitzondering van het parket Den Haag waar geen interview met de politie heeft kunnen plaatsvinden.

In de interviews is met name aandacht besteed aan:

- Samenwerking met de belangrijkste ketenpartners op het gebied van (super)snelrecht: rechtbank, politie en advocatuur.
- Uitvoering binnen de eigen organisatie.
- Gebruik menukaart en Polaris-richtlijnen.
- Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht.

Bovenstaande punten betreffen met name de onderzoeksvragen 2 en 3.

1.5 Uitvoering

Het tweede deel van de evaluatie is uitgevoerd door:

- B. van Alphen, Parket-Generaal, afdeling Handhavingsbeleid
- P. Boot, Parket-Generaal, Audit groep OM
- S. Diks, Parket-Generaal, Audit Groep OM
- H. Dullaart, Parket-Generaal, afdeling Handhavingsbeleid
- J. Eversdijk, Parket-Generaal, afdeling Handhavingsbeleid
- R. Funke, Parket-Generaal, afdeling Handhavingsbeleid
- E. Klont, Parket-Generaal, afdeling Handhavingsbeleid
- H. Supér, arrondissementsparket Assen

Ondersteuning door M. van Brink, Audit Groep OM

De interviews hebben plaatsgevonden in de periode 9 t/m 20 maart.

1.6 Communicatie

Van de gehouden interviews zijn gespreksverslagen opgesteld. Voor een goede verwerking van de verkregen informatie uit alle interviews zijn de gespreksverslagen opgesteld via een vast format. Vervolgens zijn de verslagen aan de geïnterviewde parketten voorgelegd met het verzoek deze op feitelijke onjuistheden te checken en deze valideren.

Dit eindrapport zal aan alle geïnterviewden worden toegezonden.

Het College neemt na bespreking van deze rapportage een nader besluit over de verdere verspreiding van deze rapportage binnen en buiten het OM.

1.7 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de bevindingen weergegeven. Voor dit hoofdstuk is de indeling van de gebruikte vragenlijst gevolgd, waarbij de paragraaf “samenwerking met openbaar bestuur” als extra paragraaf is toegevoegd.

In hoofdstuk 3 vindt u zowel de conclusies als de aanbevelingen. Daar waar relevant zijn verbanden gelegd met de conclusies en aanbevelingen uit de rapportage die is opgesteld n.a.v. de schriftelijke vragenlijsten.

De conclusies en aanbevelingen in deze rapportage zijn ingedeeld naar de vier belangrijkste aandachtsgebieden waaraan aandacht is besteed tijdens de interviews:

- Samenwerking met ketenpartners
- Uitvoering binnen de parketorganisatie
- Menukaart (super)snelrecht en Polaris-richtlijnen
- Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling

2 Bevindingen

2.1 Samenwerking met de rechtbank

De samenwerking met de rechtbanken is in de ogen van de geïnterviewde parketten over het algemeen goed verlopen. Een flexibele opstelling van zowel de rechtbanken als de parketten was noodzakelijk omdat op korte termijn voorzien moest worden in zittingscapaciteit voor (super)snelrecht en/of thema-zittingen en het vrijmaken van capaciteit bij het kabinet RC voor de voorgeleidingen. Ondanks het late tijdstip waarop de rechtbanken konden worden benaderd, is zowel bij de vier grote parketten waar supersnelrecht is toegepast als bij de parketten Zutphen en Leeuwarden de benodigde zittingscapaciteit voor supersnelrecht, snelrecht en themazittingen gerealiseerd. Daar waar voor de jaarwisseling al gewerkt werd met (een vorm van) (super)snelrecht werd veelal aangesloten op bestaande procedures en afspraken. Voor die parketten en rechtbanken was het mogelijk om vrij eenvoudig te komen tot de benodigde zittingscapaciteit.

De rechtbank Amsterdam heeft een nadrukkelijke stem in het appointeren van zaken en wil vooraf akkoord geven voordat de appointering wordt afgerond, dit geldt dus ook voor de supersnelrechtzaken. Gezien het geringe aantal zaken is dit op 1 januari telefonisch tussen de coördinerend officier en de voorzitter van de strafsector geregeld. Bij een grotere zaaksstroom zou waarschijnlijk vertraging zijn opgetreden waardoor de supersnelrechtzitting op 2 januari in het gedrang was gekomen.

Benutting zittingscapaciteit

Niet alle zittingscapaciteit die was gereserveerd voor het afdoen van Oud & Nieuw gerelateerde zaken is uiteindelijk gebruikt. Dit heeft geleid tot onbenutte schaarse zittingscapaciteit. Het niet benutten van de zittingscapaciteit heeft een direct financieel gevolg voor de rechtbanken aangezien dit geen output heeft opgeleverd. Om te voorkomen dat dit leidt tot terughoudendheid bij de rechtbanken bij het ter beschikking stellen van zittingscapaciteit in het kader van (super)snelrecht bij evenementen (zoals Oud & Nieuw) is het raadzaam om te streven naar een zo goed mogelijke inschatting van én een zo optimaal mogelijke benutting van de gereserveerde zittingscapaciteit.

Het parket Utrecht heeft vooraf het maximum aantal supersnelrechtzaken op 10 bepaald en voor dit aantal is ook zittingscapaciteit geregeld. Dit aantal supersnelrechtzaken is ook gehaald. De overige zaken zijn via snelrecht behandeld. De gereserveerde zittingscapaciteit is hiermee optimaal benut.

De in de menukaart opgenomen¹ best practice van het parket Den Haag biedt

¹ Pagina 4, Menukaart (super)snelrecht

een goede werkwijze voor het zo optimaal mogelijk benutten van de zittingscapaciteit in relatie tot het aanbod supersnelrechtzaken:

“De politierechter die de zaak inhoudelijk behandelt, maakt deel uit van het Kabinet Rechter-Commissaris.

In de Haagse variant behandelt de RC geen vordering bewaring, maar treedt op als politierechter, toetst de inverzekeringstelling, behandelt de zaak inhoudelijk en beslist op de vordering gevangenneming.

Voordelen van deze werkwijze zijn dat (1) slechts één rechter met de supersnelrechtzaak belast is, (2) er altijd een rechter beschikbaar is, omdat het bureau RC iedere dag bemand is (voor vooropleidingen) en (3) er slechts sprake is van een beperkt capaciteitsverlies bij een onvoldoende aanbod van supersnelrechtzaken.”

2.2 Samenwerking met de politie

De mate waarin afspraken zijn gemaakt met de politie verschilt per arrondissement. Alle geïnterviewden gaven aan dat het tijdig maken van duidelijke afspraken tussen politie en OM het proces soepeler laat verlopen en tot betere resultaten leidt zowel kwalitatief (kwaliteit PV's) als kwantitatief (aantallen zaken). De kwaliteit van deze afspraken en de uitvoering hiervan zijn grotendeels bepalend voor het succes van (super)snelrecht.

Kwaliteit en kwantiteit PV's waarborgen

Het beschikbaar hebben van voldoende (recherche)capaciteit bij de politie is een belangrijke succesbepalende factor om zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de PV's te kunnen waarborgen. Om dit kunnen realiseren is het van groot belang dat het parket duidelijk met de politie communiceert en afsprekt wat er verwacht wordt:

- Duidelijkheid over welke zaken in aanmerking komen voor (super)snelrecht en welke niet.
- Afspraken over de inhoud van het PV. Dit is onder andere van belang om te kunnen waarborgen dat de belangen van slachtoffers gewaarborgd blijven ondanks het (super)snel voor de rechter brengen van zaken.

Best practices Den Haag en Utrecht

In het arrondissement Den Haag zijn vooraf met de politie de volgende afspraken gemaakt:

- de politie geeft uitleg aan het slachtoffer over supersnelrecht en het maatschappelijke belang hiervan.;
- de politie vraagt vroegtijdig of het slachtoffer zich wil voegen en of er sprake was van schade;
- de politie voegt deze informatie bij het (supersnelrecht)PV.

Ook het arrondissement Utrecht kende een vergelijkbare werkwijze. Tijdens de jaarwisseling en op 2 januari is gezorgd voor een ruime bezetting van het slachtofferloket om de slachtoffers die zich wilden voegen te ondersteunen.

Deze afspraken hebben er toe geleid dat zowel in Den Haag als Utrecht slachtoffers in de gelegenheid waren zich te voegen in het strafproces ondanks de snelheid die gepaard ging met supersnelrecht.

- Afspraken over voldoende rechnercapaciteit (blauw op straat vs. opsporingscapaciteit) zodat direct de noodzakelijke opsporingsactiviteiten kunnen plaatsvinden.

- Afspraken over voldoende capaciteit van dossiermakers om tijdig tot kwalitatief goede en afgeronde PV's te komen. Dit is met name van doorslaggevend belang om gebruik te kunnen maken van supersnelrecht.

Best practice Utrecht

In het arrondissement Utrecht is voor de arrestantenafhandeling een team samengesteld met ervaren rechercheurs die als dossiermakers hebben gefungeerd. Ook is extra capaciteit via de KLPD ingeschakeld.

Beide maatregelen hebben geleid tot dossiers van een hoog niveau die tijdig beschikbaar waren. Van de 10 supersnelrechtzaken is slechts één zaak aangehouden, de andere 9 supersnelrechtzaken hebben direct tot een veroordeling geleid.

Ten slotte werd door verschillende geïnterviewden het belang benadrukt om deze afspraken niet op districtelijk niveau maar op regionaal niveau te maken, dit om te voorkomen dat er per district verschillend wordt gewerkt.

Centraal verzamelen van stukken en opvang van arrestanten

Uit de interviews komt naar voren dat het noodzakelijk is om tijdens Oud & Nieuw op één centrale plek de stukken / PV's te verzamelen. Door dit te doen is het mogelijk om snel een overzicht te krijgen van alle zaken en om vervolgens snel te kunnen beoordelen welke zaken in aanmerking komen voor supersnelrecht, snelrecht, themazittingen of een reguliere afdoening. Vrijwel alle parketten waar een centrale verzamellocatie ontbrak of waar de afspraken over het centraal verzamelen van de stukken / PV's onvoldoende hebben gewerkt, hebben uitgesproken om dit bij de volgende jaarwisseling (beter) te organiseren.

Naast het centraal verzamelen van de stukken / PV's wordt door een aantal parketten ook aangegeven dat een centrale opvang van arrestanten de voorkeur geniet. Een centrale opvang draagt bij aan beter overzicht en meer rust.

Best practice Leeuwarden

Binnen het arrondissement Leeuwarden werden zowel alle stukken als arrestanten op één centrale locatie 'aangeleverd'. Dit heeft er toe geleid dat het op 1 januari aan het begin van de middag voor de aanwezige officier en secretaris duidelijk was wat er met de arrestanten moest gebeuren. Het proces van heenzending verliep hierdoor beheerst.

Sturing door OM tijdens de jaarwisseling

Uit de interviews blijkt dat naast het maken van goede afspraken met de politie en het zorgdragen van een goede structuur (centrale locatie) ook de sturing door het OM tijdens Oud & Nieuw van belang is

om de juiste zaken via supersnelrecht en snelrecht te kunnen afdoen. Sturing vindt in de praktijk op twee momenten plaats:

1. Tijdens Oud & Nieuw door de piketofficier die zaken beoordeeld en beslissingen neemt over de inverzekeringstelling van verdachten;
 2. Op 1 januari bij voorkeur voor het middaguur (voor de parketten die supersnelrecht hanteren) of vlak daarna (voor parketten die geen supersnelrecht hanteren) door de officier(en) en/of secretaris(sen) die de tijdens Oud & Nieuw aangebrachte zaken op locatie nader beoordelen.
- Op deze twee momenten kan het OM actief de 'route' van de zaken bepalen.

Door het parket Amsterdam is in de voorbereiding gebruik gemaakt van de SGB0²-structuur. Uitvloeisel hiervan was -naast waarborgen voor voldoende capaciteitsinzet- dat het OM en de politie op één locatie aanwezig waren zodat de zaken ter plekke volledig beoordeeld konden worden. Dit zorgde voor een "warme overdracht" tussen politie en OM. De structuur heeft prettig gewerkt. Vanwege de relatief rustig verlopen jaarwisseling kan achteraf worden vastgesteld dat gebruikmaking van de SGB0-structuur voor Oud & Nieuw niet geheel matcht met de inzetcriteria (bij grootschalig en bijzonder optreden).

Aanhoudingskaarten

Vrijwel alle korpsen binnen de arrondissementen waar interviews zijn gehouden, hebben gebruik gemaakt van aanhoudingskaarten. Door de politie in het arrondissement Zutphen is er voor gekozen om de aanhoudingskaarten niet te gebruiken omdat het aantal zaken tijdens de jaarwisseling beperkt was. De noodzaak om de handelingssnelheid met behulp van de aanhoudingskaarten te verhogen was daarom niet aanwezig. Wel waren er aanhoudingskaarten beschikbaar.

² Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden

2.3 Samenwerking met het openbaar bestuur

Naast een goede afstemming met de politie is ook een goede afstemming met het openbaar bestuur van belang, met name om de verschillende maatregelen die worden ingezet om te komen tot een rustige jaarwisseling goed op elkaar af te stemmen. Alle geïnterviewde parketten benadrukken de grote toegevoegde waarde van het in gezamenlijkheid maken van afspraken over de maatregelen rondom de jaarwisseling tussen het openbaar bestuur, de politie en het OM. Daar waar deze gezamenlijke afspraken zijn gemaakt, gebeurde dit vrijwel altijd in de districtelijke of regionale driehoek.

Niet in alle gevallen heeft er ook daadwerkelijk binnen de regionale driehoek afstemming plaatsgevonden resulterend in regionale afspraken. Door dit niet te doen, wordt het risico gelopen dat er binnen de districten verschillende afspraken worden gemaakt die niet (goed) op elkaar aansluiten. Zo zijn er vanwege het ontbreken van een goede regionale afstemming in het arrondissement Leeuwarden door burgemeesters bestuurlijke noodverordeningen (samenscholingsverboden) afgekondigd waarvan de politie niet op de hoogte was. Dit heeft niet bijgedragen tot een efficiënte handhaving door de politie op dit gebied.

Supersnelrecht of snelrecht wordt door de geïnterviewde parketten gezien als een onderdeel van het complete pakket maatregelen. Supersnelrecht / snelrecht is daarmee één van de elementen om te komen tot een rustige jaarwisseling en is niet hét (leidende) element. De geïnterviewden geven aan dat het wenselijk is om in regionaal verband duidelijke kaders omtrent de inzet van supersnelrecht af te spreken en om deze ook vast te leggen.

Ter illustratie:

Binnen het arrondissement Zutphen is vroegtijdig begonnen met het opstellen van een regionaal draaiboek waarin de politie en het OM de onderlinge regionale afspraken hebben vastgesteld. Dit draaiboek is eveneens besproken in de beheersdriehoek. In de verschillende districtelijke driehoeken heeft het onderwerp jaarwisseling op de agenda gestaan en zijn in driehoeksverband afspraken gemaakt over de te nemen bestuurlijke maatregelen.

Snelrecht maakte een onderdeel uit van een pakket aan maatregelen in de regio om te komen tot een rustige jaarwisseling. Andere maatregelen waren onder andere:

- Notoire onruststokers direct benaderen en waarschuwen door enkele weken voor de jaarwisseling een dagvaarding voor een eerder gepleegd delict uit te reiken.
- Openstaande straffen checken bij (potentiële) probleemgroep om deze alsnog ten uitvoer te leggen.
- Gebiedsverboden door burgemeesters.

- Feest organiseren voor jeugd om deze van de straat te houden.

2.4 Samenwerking met de advocatuur

Met de advocatuur heeft niet of summier afstemming plaatsgevonden over de inzet van (super)snelrecht. In de arrondissementen waar al eerder ervaring is opgedaan met supersnelrecht was de balie al bekend met dit fenomeen en ontbrak een directe noodzaak om de advocatuur extra te informeren over de inzet van supersnelrecht tijdens de jaarwisseling. Doordat in de (lokale) media veel aandacht is geschonken aan supersnelrecht, was het volgens de parketten niet mogelijk dat de advocatuur onvoldoende geïnformeerd was.

Vooraf bestond de vrees dat de advocatuur supersnelrecht zou gaan frustreren door verdachten te adviseren geen afstand te doen van de dagvaardingstermijn (een eis om supersnelrecht toe te kunnen passen). Dit is echter niet gebeurd, er was door de bank genomen sprake van een goede medewerking door de advocatuur.

Het parket Den Haag heeft wél duidelijk met de balie afgesproken dat eventuele problemen en moeilijkheden zouden worden teruggekoppeld aan het parket. Dit is echter niet gebeurd. Er was één advocate die tegen de media klaagde over de korte voorbereidingstijd. Het parket Den Haag had het plezierig gevonden als de betreffende advocate dit in de zittingszaal had aangegeven.

In een drietal zaken die zijn behandeld op de supersnelrechtzitting van het parket Amsterdam zijn onvolledige dossiers (door verkeerd kopiëren) bij de advocaten terechtgekomen. De rechtbank heeft hierdoor de zitting geschorst en de betreffende advocaten een leespauze gegund. Voor de beeldvorming was dit zeer vervelend.

De beperkte afstemming met de advocatuur heeft volgens de parketten niet geleid tot problemen.

2.5 Uitvoering binnen de parketorganisatie

De parketten onderkennen allemaal het belang van een tijdige voorbereiding zowel voor de afstemming met de ketenpartners als voor de afstemming binnen de eigen parketorganisatie. Alle geïnterviewde parketten hebben gebruik gemaakt van een draaiboek of op maat gemaakte procedure. Hierbij is, op één uitzondering na, de menukaart leidend geweest.

Keuzes voor de inzet van supersnelrecht, snelrecht en themazittingen

Op het parket Rotterdam na hebben alle zes geïnterviewde parketten de menukaart als basis gebruikt voor de gehanteerde werkwijze. De vier grote parketten konden naast de reguliere afdoeningswijzen (zoals AU en TOM-zittingen) gebruik maken van supersnelrecht, snelrecht en themazittingen. De parketten Leeuwarden en Zutphen konden gebruik maken van snelrecht en themazittingen.

Het parket Utrecht heeft er voor gekozen om het aantal supersnelrechtzaken te maximaliseren op 10 en

Best practice Den Haag

Het parket Den Haag heeft gekozen voor een heldere werkwijze voor het beoordelen welke zaken zich lenen voor de inzet van supersnelrecht, snelrecht of een themazitting. Uitgangspunt vooraf was: zaken die via supersnelrecht kunnen worden afgedaan, moeten ook daadwerkelijk via supersnelrecht worden afgedaan. Er is goed gelet op de voorwaarden, zoals gesteld in de menukaart. Het parket heeft alle zaken die binnenkwamen in volgorde gecontroleerd op geschiktheid voor toepassing van:

1. Supersnelrecht;
2. Snelrecht;
3. Themazitting (verder weg in de tijd maar nog steeds gerelateerd aan jaarwisseling).

Indien supersnelrecht niet haalbaar bleek zonder dat concessies moesten worden gedaan aan de kwaliteit (van het PV) is er voor gekozen om snelrecht toe te passen.

om de overige zaken (die daarvoor in aanmerking komen) af te doen via snelrecht. Oud & Nieuw leverde 25 potentiële supersnelrechtzaken op. Hiervan zijn er conform plan ook daadwerkelijk 10 via supersnelrecht afgedaan en 15 via een snelrechtzitting.

Het parket Amsterdam heeft alle in aanmerking komende zaken getoetst op geschiktheid voor supersnelrecht, dit heeft 6 zaken opgeleverd die ook daadwerkelijk via supersnelrecht zijn afgedaan. De overige zaken zijn indien deze daarvoor in aanmerking kwamen via snelrecht afgedaan.

In het arrondissement Rotterdam is een eigen werkwijze ontwikkeld voor de inzet van (super)snelrecht en deze is ook gevolgd tijdens de jaarwisseling. De basis voor deze werkwijze is het werken met zogenaamde Arrestanten Afhandelingslocaties (ARAF's) waarvan er in Rotterdam vier waren opgezet tijdens de jaarwisseling. In de gekozen werkwijze vind een eerste beoordeling van de zaken door de politie plaats. De in het arrondissement Rotterdam gehanteerde voorwaarden voor toepassing van supersnelrecht waren strikter dan die in de menukaart zijn opgenomen. Ter ondersteuning van de werkwijze hebben politie en OM een beslisschema ontwikkeld.

Achteraf gezien hadden er volgens het parket meer zaken via supersnelrecht behandeld kunnen worden dan de twee zaken die naar aanleiding van de afgelopen jaarwisseling via supersnelrecht zijn aangebracht. Het parket Rotterdam heeft hier echter niet meer op kunnen sturen omdat de eerste beoordeling door de politie in de ARAF is gedaan. Deze eerste beoordeling was bepalend voor het wel of niet in verzekering stellen van de verdachten. Bovendien waren een aantal zaken, die wel voor supersnelrecht in aanmerking zouden komen, volgens het OM nog niet klaar voor behandeling. De politie bleek niet in staat de zaken voldoende snel rond te krijgen.

Het parket Leeuwarden heeft geen zaken via (super)snelrecht behandeld. Het parket heeft er voor gekozen om één themazitting te organiseren in de tweede helft van maart waarop alle daarvoor in aanmerking komende zaken zijn behandeld. Dit is een bewuste keuze geweest. Uit ervaringen die in het verleden zijn opgedaan, is gebleken dat ruime voorbereidingstijd noodzakelijk is. Naar aanleiding van de positieve ervaringen tijdens de afgelopen jaarwisseling heeft het parket Leeuwarden het voornemen geuit om tijdens de jaarwisseling 2009/2010 ook snelrecht in te willen zetten en de themazitting naar voren te halen in de tijd.

Het parket Zutphen ten slotte heeft de zaken die daarvoor in aanmerking kwamen via snelrecht afgedaan op een apart daarvoor in het leven geroepen snelrechtzitting. Dit heeft uiteindelijk geleid tot 9 snelrechtzaken. Zutphen kende als klein parket relatief veel snelrechtzaken. Het parket denkt dat de reden is gelegen in het feit dat Zutphen al een lange en goed geborgde lik-op-stuk traditie kent.

Administratieve en logistieke proces

De gebruikte draaiboeken zijn door alle parketten als plezierig ervaren. Wel zien de parketten nog mogelijkheid tot verbetering. De insteek van de meeste draaiboeken was juridisch van aard. Hierdoor is het administratieve en logistieke aspect wat onderbelicht gebleven.

Op logistiek gebied zijn er enkele knelpunten opgetreden:

- In een drietal zaken van het parket Amsterdam die zijn behandeld op de supersnelrechtzitting zijn onvolledige dossiers (door verkeerd kopiëren) aan de advocaten aangeleverd. In het proces bleek geen check op de volledigheid van de dossiers te zijn ingebouwd.
- In Utrecht waren de dossiers voor de supersnelrechtzitting pas één uur voor de zitting beschikbaar voor de zittingsofficier, zonder dat dit volgens het parket overigens nadelige gevolgen heeft gehad voor de behandeling op zitting. Het zorgde echter wel voor onnodige druk. Het laat beschikbaar zijn van de dossiers werd volgens het parket met name veroorzaakt door het feit dat onvoldoende was onderkend dat de zaken ook snel en goed in COMPAS moesten worden verwerkt. Hiervoor waren feitelijk te weinig administratief medewerkers beschikbaar. De administratieve verwerking in COMPAS was ook niet opgenomen in het interne draaiboek.

Afstemming met overige ketenpartners

Uit de interviews bleek dat om tot een directe ten uitvoerlegging van straffen te komen het van belang is dat eveneens goede afspraken worden gemaakt met de reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Dit geldt met name voor de supersnelrechtzittingen. Met name bij minderjarigen is het zeer wenselijk om direct na de zitting de ten uitvoer legging van de straffen ter hand te nemen. De mate waarin afstemming is gezocht met de reclassering en de RvdK verschilde per parket.

Best practice Den Haag

In Den Haag waren met de reclassering en RvdK vooraf goede afspraken gemaakt over supersnelrecht. Zowel de Reclassering als de RvdK waren ter zitting aanwezig om direct een start te kunnen maken met de tenuitvoerlegging van de straf. De Reclassering heeft de werkstraffen snel ten uitvoer gelegd en de RvdK heeft drie van de vier intakes meteen gedaan, waardoor de minderjarigen de volgende dag al aan het werk waren.

2.6 Menukaart (super)snelrecht en Polaris-richtlijnen

Menukaart

De door de werkgroep Hofstee opgestelde menukaart (super)snelrecht wordt door alle geïnterviewde parketten als een goed handvat ervaren. Het heeft de kaders weergegeven waarbinnen de parketten (super)snelrecht konden inzetten tijdens de jaarwisseling. Alle geïnterviewde parketten hebben

aangegeven dat zij de (informatie uit de) menukaart hebben gebruikt tijdens de jaarwisseling. Op het parket Rotterdam na is de menukaart voor alle parketten leidend geweest voor de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling. In sommige gevallen heeft een vertaling plaatsgevonden naar een lokaal draaiboek.

Uit de interviews bleek dat er op enkele punten verduidelijking wenselijk is. Het wordt wenselijk geacht dat, mede in het kader van de informatieverstrekking aan het Parket-Generaal, duidelijk wordt gemaakt wat een Oud & Nieuw gerelateerde zaak is:

- Binnen welke tijdspanne is sprake van een Oud & Nieuw gerelateerde zaak? Van hoe laat tot hoe laat loopt die tijdsperiode?
- Welk type delict kan worden gezien als een Oud & Nieuw gerelateerde zaak? Huiselijk geweld dat 'toevallig' tijdens Oud & Nieuw plaatsvindt? Een vermogensdelict dat 'toevallig' tijdens Oud & Nieuw plaatsvindt? Een eenvoudige vernieling van een prullenbak?

In de menukaart wordt de optie gegeven om naast de hoofdstraf als bijzondere voorwaarde een uitgaansverbod voor de komende jaarwisseling te eisen. Verschillende parketten hebben hiervan gebruik gemaakt. Het OM en de politie in Utrecht signaleren een mogelijk knelpunt ten aanzien van de handhaving van deze uitgaansverboden / huisarresten omdat er onduidelijkheid bestaat over het feit hoe de controle op de naleving van uitgaansverboden / huisarresten (het beste) vorm gegeven kan worden.

Aangepaste Polaris-richtlijnen

De aangepaste Polaris-richtlijnen zijn door alle parketten gevolgd. Over het algemeen werden deze niet als knellend ervaren. Er blijft volgens de geïnterviewde parketten namelijk duidelijk de mogelijkheid bestaan om gemotiveerd af te wijken van de richtlijn. Meerdere keren werd door de parketten aangegeven dat je te allen tijde je "gezond verstand moet blijven gebruiken".

Het parket Den Haag heeft de strafmaatverhoging in de Polaris-richtlijnen toegepast bij zowel meerderjarige als minderjarige verdachten. De rechtbank heeft enkel in geval van meerderjarige verdachten overeenkomstig de eis van de officier van justitie beslist³.

Het parket Rotterdam vond de verhoging die in het kader van Oud & Nieuw is doorgevoerd te rigoureuus. De al sinds 2006 geldende strafverzwaring, als sprake is van kwalificerende slachtoffers tijdens evenementen wordt als voldoende ervaren. Het parket gaf aan benieuwd te zijn hoe de rechtbank op de thans wederom verhoogde strafmaat zal reageren.

³ N.B. Polaris-strafmaatrichtlijnen zijn van toepassing op meerderjarige verdachten en dus niet op minderjarige verdachten.

Het parket Zutphen gaf aan de forse verhoging in het kader van Oud & Nieuw te begrijpen maar vroeg zich tegelijkertijd af in hoeverre de noodzaak aanwezig is om de verhoging van de strafmaat ook te hanteren tijdens andere evenementen.

Contacten met Parket-Generaal voorafgaand en na de jaarwisseling

De geïnterviewde parketten waren unaniem van mening dat het Parket-Generaal te laat was met het verstrekken van informatie over de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling. Hierdoor ontstond bij een enkel parket het gevoel te zijn overvallen door de verplichting (super)snelrecht in te voeren tijdens de jaarwisseling. Het te laat verstrekken van de informatie heeft er voor gezorgd dat draaiboeken die (zo goed als) gereed waren alsnog moesten worden aangepast. Bovendien was de voorbereidingstijd voor de parketten om e.e.a. goed te regelen hierdoor (te) beperkt.

Binnen de parketten wordt de wens breed gedragen dat het Parket-Generaal al voor de zomer bekend maakt of en zo ja onder welke voorwaarden tijdens de jaarwisseling 2009/2010 wederom (super)snelrecht moet worden ingezet.

Daarnaast werd ook de wens geuit dat het Parket-Generaal tijdig duidelijk maakt welke cijfermatige informatie op welk moment beschikbaar moet zijn. De parketten kunnen dan vooraf hun informatievergaring goed organiseren.

De algemene mening is dat de mate van bevraging van de parketten wel wat veel van het goede is geweest:

- Op 1 januari en daarna telefonisch en via de e-mail bevragen van de parketten over de cijfers.
- De schriftelijke evaluatievragen.
- Interviews in het kader van de evaluatie.

De informatievraag van het Parket-Generaal op 1 januari werd door het parket Rotterdam als zeer storend ervaren. Het verstoorde op dat moment te veel het primair proces. Bovendien was op 1 januari nog maar zeer mondjesmaat mogelijk om de gevraagde informatie boven tafel te krijgen.

Bij de meeste parketten bestaat echter ook het besef dat dit het directe gevolg is van het belang dat aan (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling wordt gehecht en de politieke druk die er mee gepaard gaat. Het parket Amsterdam gaf aan het ook wel professioneel te vinden dat er zo grondig wordt geëvalueerd, hieruit blijkt dat het OM de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling serieus neemt en belangrijk vindt.

2.7 Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling

De geïnterviewde parketten is gevraagd naar de nut en noodzaak van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling. Alle parketten zijn overtuigd van het nut en de noodzaak om snelrecht in te zetten tijdens de jaarwisseling. Dit geldt in mindere mate voor supersnelrecht. De algemene opinie binnen de vier arrondissementen die supersnelrecht hebben ingezet is dat de kosten van supersnelrecht op gespannen voet staan met de baten:

- Om supersnelrecht mogelijk te maken moet er veel geïnvesteerd worden: inzet extra medewerkers bij het OM en de ketenpartners, versnelling van het primaire proces, extra zittingscapaciteit, extra faciliteiten om voeging van slachtoffers mogelijk te maken, enz.
- Door de snelheid komt de kwaliteit onder druk te staan. De kans op fouten en onzorgvuldigheden neemt, door de tijdsdruk die supersnelrecht met zich meebrengt, toe. Alle parketten geven aan dat supersnelrecht niet ten koste van de kwaliteit mag gaan. In sommige gevallen is er daarom ook bewust voor gekozen om, ondanks het feit dat een zaak supersnelrecht waardig was, de zaak via snelrecht of anderszins af te doen.
- De zaken die via supersnelrecht zijn behandeld, zijn vrijwel zonder uitzondering qua aard als redelijk simpel en eenvoudig te typeren. Zaken met betrekking tot openlijke geweldpleging tegen hulpverleners, een belangrijke impuls om supersnelrecht tijdens de jaarwisseling te introduceren, lenen zich vanwege de complexiteit niet of nauwelijks voor supersnelrecht. Uitzondering hierop vormen de zaken aangaande openlijke geweldpleging tegen politiemensen, die bewijstechnisch (op basis van een ambtshalve door de politieagent opgemaakt proces-verbaal) eenvoudiger zijn. De vraag rijst of de maatschappelijke impact van de zaken die nu via supersnelrecht zijn behandeld, een dergelijke dure afdoening (qua inspanning, tijd en geld) rechtvaardigen.
- Supersnelrecht is alleen mogelijk als de verdachte afstand doet van de dagvaardingstermijn. Dit is tijdens de jaarwisseling 2008/2009 goed verlopen. De grote vraag die er op de geïnterviewde parketten leeft is of mede vanwege de grote publiciteit, dit ook tijdens de jaarwisseling 2009/2010 het geval zal zijn.

Door de vier arrondissementen wordt de toegevoegde waarde van supersnelrecht ten op zicht van snelrecht maar beperkt ervaren. Hierbij moet worden aangetekend dat het parket Den Haag hier duidelijk positiever tegenover staat dan de andere drie arrondissementen (parketten en politie).

De belangrijkste toegevoegde waarde is volgens de vier grote arrondissementen gelegen in het feit dat door supersnelrecht een duidelijk signaal wordt afgegeven aan de maatschappij dat ontsporingen, zoals geweld tegen hulpverleners, tijdens Oud & Nieuw niet worden geaccepteerd. De aankondiging van supersnelrecht heeft volgens enkele parketten ook een zekere afschrikwekkende en daarmee preventieve werking.

De algemeen geuite mening is echter ook dat het via snelrecht afdoen van Oud & Nieuw gerelateerde feiten vrijwel hetzelfde signaal richting de maatschappij geeft: "We accepteren dit niet en grijpen snel in". Het grote voordeel van snelrecht boven supersnelrecht is echter dat er meer aandacht kan worden besteed aan de kwaliteit van de zaak. Dit voordeel weegt voor de geïnterviewde parketten zwaar.

Wat voor supersnelrecht zeker geldt, geldt in mindere mate ook voor snelrecht: zaken met betrekking tot openbare geweldpleging lenen zich in de ogen van de geïnterviewde parketten minder goed voor een hele snelle afdoeningswijze. Vanwege de bewijslast die vaak lastig rond te krijgen is, kosten dit soort zaken per definitie relatief veel tijd. Bij dit type zaken staat snelheid op gespannen voet met de kwaliteit.

3 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en de aanbevelingen opgenomen die zijn afgeleid van de bevindingen uit de interviews. Daar waar relevant zijn verbanden gelegd met de conclusies en aanbevelingen die zijn opgenomen in de rapportage die is opgesteld n.a.v. de schriftelijke vragenlijsten. Die conclusies en aanbevelingen zijn als bijlage 4 opgenomen in deze rapportage. Vastgesteld kan worden dat de conclusies en aanbevelingen uit de rapportage n.a.v. de schriftelijke vragenlijsten en de conclusies en aanbevelingen uit deze rapportage op elkaar aansluiten en elkaar aanvullen. Op bepaalde onderwerpen, met name aangaande nut en noodzaak van het inzetten van supersnelrecht tijdens de jaarwisseling, is uit de interviews meer expliciete informatie naar voren gekomen. Daarnaast hebben de interviews een aantal best practices opgeleverd, waarnaar in de aanbevelingen ook wordt verwezen.

De aanbevelingen zijn, tenzij anders aangegeven, gericht aan de parketten.

3.1 Samenwerking met ketenpartners

Een goede samenwerking met de verschillende ketenpartners die betrokken zijn bij (super)snelrecht wordt door alle geïnterviewden onderschreven. In de praktijk blijkt de mate waarin afspraken worden gemaakt en afstemming wordt gezocht te verschillen.

3.1.1 Samenwerking met de rechtbank

De samenwerking met de rechtbank is ondanks de grote tijdsdruk goed verlopen. De goede onderlinge verhoudingen en de flexibiliteit die van beide kanten is getoond, is hiervoor bepalend geweest. De benodigde zittingsruimte en beschikbaarheid van de RC is gerealiseerd. Niet alle zittingsruimte die vooraf was gereserveerd voor (super)snelrecht is ook daadwerkelijk gebruikt. Hierdoor is schaarse zittingscapaciteit onbenut gebleven.

Aanbeveling 1

Stem ruim van te voren de benodigde zittingscapaciteit voor (super)snelrecht af met de rechtbank en leg deze ook vast. Maak met de rechtbank bij voorkeur afspraken over het flexibel inzetten van benodigde zittingscapaciteit (op afroep) of sluit aan bij reeds bestaande afspraken over zittingsruimte voor (super)snelrecht.

In de menukaart (super)snelrecht is de Haagse inrichting van het supersnelrecht al als best practice aangehaald: “De politierechter die de zaak inhoudelijk behandelt, maakt deel uit van het Kabinet Rechter-Commissaris.” Door te kiezen voor deze variant kan supersnelrecht op een flexibele manier worden ingepast en is het niet noodzakelijk om extra zittingsruimte voor supersnelrecht te reserveren.

3.1.2 Samenwerking met de politie

In het kader van snelrecht, en supersnelrecht in het bijzonder, wordt door de geïnterviewden een goede afstemming met de politie als noodzakelijk gezien om in zowel kwalitatief (kwaliteit PV's) als kwantitatief (aantallen zaken) opzicht tot de gewenste resultaten te komen. De kwaliteit van deze afspraken en de uitvoering hiervan zijn grotendeels bepalend voor het succes van (super)snelrecht. Benadrukt wordt dat deze afspraken niet alleen op districtelijk niveau maar juist ook op regionaal niveau gemaakt moeten worden, dit om te voorkomen dat er per district verschillend wordt gewerkt.

De geïnterviewden benadrukken in het bijzonder de positie van het slachtoffer bij supersnelrecht. Om er voor te zorgen dat een slachtoffer zich nog kan voegen, zijn goede afspraken met de politie noodzakelijk.

Er zijn goede ervaringen opgedaan met het centraal verzamelen van stukken tijdens Oud & Nieuw alsmede met het centraal opvangen van arrestanten. Door dit te doen is het mogelijk om snel een overzicht te krijgen van alle Oud & Nieuw gerelateerde zaken en om vervolgens snel te kunnen beoordelen welke zaken in aanmerking komen voor supersnelrecht, snelrecht, themazittingen of een reguliere afdoening.

Naast het vooraf maken van goede afspraken is ook de sturing door het OM op het proces tijdens de jaarwisseling van belang om de juiste zaken via supersnelrecht en snelrecht af te kunnen doen. Hierin hebben zowel de piketofficier als de OM-ers die de beoordeling van de zaken op 1 januari voor hun rekening nemen een belangrijke rol.

Aanbeveling 2

Stel ruim voor de jaarwisseling in samenwerking met de politie een **regionaal** draaiboek "Oud & Nieuw" op waarin in ieder geval afspraken worden gemaakt over:

- Welke zaken in aanmerking komen voor (super)snelrecht en welke niet.
- De inhoud van het PV. Dit is onder andere noodzakelijk om de belangen van de slachtoffers te waarborgen ondanks het (super)snel voor de rechter brengen van zaken. [Zie best practices Den Haag en Utrecht in § 2.2.](#)
- De beschikbare researchcapaciteit zodat direct de noodzakelijke opsporingsactiviteiten kunnen plaatsvinden.
- De beschikbare capaciteit van dossiermakers om tijdig tot kwalitatief goede en afgeronde PV's te komen. [Zie best practice Utrecht in § 2.2.](#)
- Het centraal verzamelen van stukken en (indien mogelijk) centrale opvang van arrestanten. [Zie best practice Leeuwarden in § 2.2.](#)
- De wijze van sturing door het OM tijdens de jaarwisseling.

Deze aanbeveling is een nadere aanvulling op aanbeveling 5 uit het eerder uitgebrachte rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.

3.1.3 Samenwerking met het openbaar bestuur

Naast een goede afstemming met de politie is eveneens een goede afstemming met het openbaar bestuur van belang. Niet zo zeer om specifiek (super)snelrecht goed te laten verlopen als wel om de verschillende maatregelen die worden ingezet om te komen tot een rustige jaarwisseling goed op elkaar af te stemmen. In dit kader is het van belang om in de regionale driehoek en de districtelijke driehoeken afspraken te maken over deze maatregelen en dit ook expliciet vast te leggen. Dit is, in het kader van een efficiënte handhaving door de politie, met name van belang indien burgemeesters voornemens zijn om bestuurlijke noodverordeningen (samenscholingsverboden) af te kondigen.

Aanbeveling 3

Stem de verschillende maatregelen om te komen tot een rustige jaarwisseling zowel in de regionale driehoek als in de districtelijke driehoeken op elkaar af en leg de afspraken vast. Bespreek het regionale draaiboek (zie aanbeveling 2) dat de politie en het OM hebben opgesteld in de regionale driehoek.

Deze aanbeveling is een nadere aanvulling op aanbeveling 2 uit het eerder uitgebrachte rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.

3.1.4 Samenwerking met de advocatuur

Met de advocatuur heeft op beperkte schaal afstemming plaatsgevonden, dit heeft volgens de geïnterviewde parketten niet geleid tot problemen.

Vooraf bestond de vrees dat de advocatuur supersnelrecht zou gaan frustreren door verdachten te adviseren geen afstand te doen van de dagvaardingstermijn (een eis om supersnelrecht toe te kunnen passen). Dit is echter niet gebeurd, er was sprake van een goede medewerking door de advocatuur.

3.2 Uitvoering binnen de parketorganisatie

Wat geldt voor het maken van afspraken met de ketenpartners geldt ook voor de voorbereidingen en afstemming binnen de eigen parketorganisatie: het tijdig starten is van belang. Alle geïnterviewde parketten hebben gebruik gemaakt van een draaiboek of op maat gemaakte procedure. Hierbij is, op één uitzondering na, de menukaart leidend geweest.

De vier grote parketten hebben allemaal gebruik gemaakt van zowel supersnelrecht als snelrecht. Van de twee kleinere parketten waar de interviews hebben plaatsgevonden heeft één parket geen gebruik gemaakt van snelrecht maar is gekozen voor behandeling van de desbetreffende zaken op één themazitting.

De insteek van de meeste draaiboeken was met name juridisch van aard. Hierdoor is het administratieve en logistieke aspect wat onderbelicht gebleven. Op logistiek gebied zijn er enkele knelpunten opgetreden. Zo waren op één parket niet alle dossiers die aan de advocatuur zijn aangeleverd voor de supersnelrechtzitting compleet en waren binnen een ander parket de dossiers pas één uur voor de supersnelrechtzitting beschikbaar voor de zittingsofficier.

Uit de interviews bleek dat om tot een directe ten uitvoerlegging van straffen te komen het van belang is dat eveneens goede afspraken worden gemaakt met de reclassering en de RvdK. Dit geldt met name voor de supersnelrechtzittingen. De mate waarin afstemming is gezocht, verschilde per parket.

Aanbeveling 4

Stel een intern draaiboek op waarin de inrichting van het proces en de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor en tijdens de jaarwisseling worden vastgelegd.

- Neem in dit draaiboek de voorwaarden voor de toepassing van supersnelrecht uit de menukaart op.
- Maak in het draaiboek duidelijk hoe tot de keuze voor de afdoeningswijze wordt gekomen (supersnelrecht, snelrecht, themazitting, anderszins).
- Besteed naast de juridische aspecten ook nadrukkelijk aandacht aan het logistieke en administratieve proces (waaronder de rol van de administratief medewerkers).
- Neem in het handboek een (uitgangs)controle op om de volledigheid van de dossiers die op supersnelrecht- en snelrechtzittingen worden behandeld te kunnen waarborgen.

[Zie best practice Den Haag in § 2.4.](#)

Deze aanbeveling is een nadere aanvulling op aanbeveling 5 uit het eerder uitgebrachte rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.

Aanbeveling 5

Maak om een directe ten uitvoerlegging van straffen mogelijk te maken tijdig afspraken met de reclassering en de RvdK om hun aanwezigheid tijdens en direct na de supersnelrecht- of snelrechtzitting te garanderen.

[Zie best practice Den Haag in § 2.4.](#)

3.3 Menukaart (super)snelrecht en Polaris-richtlijnen

De parketten zijn van mening dat de informatie vanuit het Parket-Generaal over de inzet van (super)snelrecht in het kader van de jaarwisseling 2008/2009 te laat op gang is gekomen.

Binnen de parketten wordt de wens breed gedragen dat het Parket-Generaal al voor de zomer bekend maakt of en zo ja onder welke voorwaarden tijdens de jaarwisseling 2009/2010 (super)snelrecht moet worden ingezet. In het bijzonder bestaat de behoefte om tijdig te weten of supersnelrecht tijdens de jaarwisseling 2009/2010 moet worden ingezet, en zo ja of dit voor alle parketten geldt of alleen voor de (vier) grote parketten. Het in een vroegtijdig stadium verkrijgen van duidelijkheid omtrent dit onderwerp stelt de parketten in staat om tijdig met zowel de ketenpartners als ook binnen de eigen organisatie afspraken te maken.

Daarnaast wordt ook de wens geuit dat het Parket-Generaal eerder duidelijk maakt welke cijfermatige informatie op welk moment beschikbaar moet zijn. De parketten kunnen dan vooraf hun informatievergaring goed organiseren. Het is hiervoor van belang dat het Parket-Generaal duidelijk aangeeft wat er onder een "Oud & Nieuw gerelateerde zaak" wordt verstaan:

- Binnen welke tijdspanne is sprake van een Oud & Nieuw gerelateerde zaak? Van hoe laat tot hoe laat loopt die tijdsperiode?
- Welk type delict kan worden gezien als een Oud & Nieuw gerelateerde zaak?

Duidelijkheid over wat onder een "Oud & Nieuw gerelateerde zaak" wordt verstaan, kan de parketten eveneens helpen om duidelijke afspraken te maken met de politie over welke feiten wel en welke feiten niet voor (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling in aanmerking komen. Zie aanbeveling 2.

Aanbeveling 6

Het College wordt aanbevolen om tijdig, bij voorkeur voor de zomer, duidelijkheid te geven over:

- a. De inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling 2009/2010.
- b. Welke cijfermatige informatie omtrent de afdoening van zaken tijdens de jaarwisseling 2009/2010 op welk moment beschikbaar moet zijn en wat precies onder een "Oud & Nieuw gerelateerde zaak" moet worden verstaan.

Deze aanbeveling is een nadere aanvulling op aanbeveling 3 uit het eerder uitgebrachte rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.

3.3.1 Menukaart

De menukaart (super)snelrecht heeft de kaders weergegeven waarbinnen de parketten (super)snelrecht konden inzetten tijdens de jaarwisseling en wordt door alle geïnterviewde parketten als een goed handvat ervaren. Op één parket na is de menukaart voor de geïnterviewde parketten leidend geweest voor de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling.

Er bestaat behoefte aan een handreiking omtrent de wijze waarop op de opgelegde uitgaansverboden / huisarresten tijdens de jaarwisseling 2009/2010 controle kan worden uitgeoefend. Deze handreiking

is extra gewenst vanwege de op handen zijnde implementatie van de wet “Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast⁴”.

⁴ Het voorstel (EK 31.467, A) is op 7 april 2009 aangenomen door de Tweede Kamer. Het voorstel was ten tijde van het schrijven van de rapportage in behandeling bij de Eerste Kamercommissie voor BZK/AZ.

Aanbeveling 7

Het College wordt aanbevolen om een handreiking ten aanzien van de controle op de naleving van de opgelegde uitgaansverboden / huisarresten tijdens de jaarwisseling 2009/2010 te geven. Aangeraden wordt om dit onderwerp (eveneens) mee te nemen bij de implementatie van de wet "Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast".

3.3.2 Polarisrichtlijnen

De aangepaste Polaris-richtlijnen zijn door alle parketten gevolgd. Niet alle parketten zijn overtuigd van de wenselijkheid van de (mate van de) strafmaatverhoging in de Polaris-richtlijnen. De vraag of deze verhoging nu ook tijdens andere evenementen moet worden gehanteerd, hangt boven de markt.

Aanbeveling 8

Het College wordt aanbevolen om de toepassing van de verhoogde Polarisrichtlijnen tijdens de pilotperiode -27 december 2008 tot en met 31 maart 2009- te evalueren. Het College wordt aanbevolen om op basis van de evaluatie expliciete besluiten te nemen over:

- a. De toepassing van de verhoogde Polarisrichtlijnen tijdens de jaarwisseling 2009/2010.
- b. De toepassing van de verhoogde Polarisrichtlijnen tijdens evenementen anders dan de jaarwisseling.

Ten tijde van het schrijven van deze rapportage is door het Parket-Generaal een eerste start gemaakt met de evaluatie.

3.4 Nut en noodzaak inzet (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling

Alle parketten zijn overtuigd van het nut en de noodzaak om snelrecht in te zetten tijdens de jaarwisseling. Dit geldt in veel mindere mate voor supersnelrecht. Door de vier grote arrondissementen wordt de toegevoegde waarde van supersnelrecht ten opzichte van snelrecht maar beperkt ervaren. Hierbij moet worden opgemerkt dat het parket Den Haag hierover aanmerkelijk positiever is dan de andere drie grote arrondissementen (parketten en politie).

De investeringen die moeten worden gepleegd om supersnelrecht mogelijk te maken zijn fors. De grote arrondissementen ervaren dat de kosten die gepaard gaan met supersnelrecht op gespannen voet staan met de baten. Zaken op het gebied van openlijke geweldpleging zijn volgens de grote vier parketten niet of vrijwel niet geschikt voor behandeling via supersnelrecht.⁵ De vraag rijst of de

⁵ Uitzondering hierop vormen de zaken aangaande openlijke geweldpleging tegen politiemensen, die bewijstechnisch (op basis van een ambtshalve door de politieagent opgemaakt proces-verbaal) eenvoudiger zijn.

maatschappelijke impact van de zaken die nu via supersnelrecht zijn behandeld (eenvoudige zaken), een dergelijke dure afdoening (qua inspanning, tijd en geld) rechtvaardigen.

De signaalwerking wordt gezien als de belangrijkste toegevoegde waarde van supersnelrecht. De algemeen geuite mening is echter ook dat het via snelrecht afdoen van Oud & Nieuw gerelateerde feiten vrijwel hetzelfde signaal richting de maatschappij geeft: "We accepteren dit niet en grijpen snel in". Het grote voordeel van snelrecht boven supersnelrecht is echter dat er meer aandacht kan worden besteed aan de kwaliteit van de zaak. Dit voordeel weegt voor de parketten zwaar.

Wat voor supersnelrecht zeker geldt, geldt in mindere mate ook voor snelrecht: zaken met betrekking tot openbare geweldpleging lenen zich in de ogen van de geïnterviewde parketten minder goed voor een snelle afdoeningswijze. Vanwege de bewijslast die vaak lastig rond te krijgen is, kosten dit soort zaken per definitie relatief veel tijd.

Aanbeveling 9

De werkgroep Hofstee wordt aanbevolen om, mede op basis van de in deze rapportage en de rapportage naar aanleiding van de schriftelijke vragenlijsten verkregen informatie, een kosten/batenafweging te maken aangaande de inzet van supersnelrecht en om hierover een advies uit te brengen aan het College. Hierbij dienen een drietal varianten te worden gezien:

- 1) Supersnelrecht in te zetten gedurende het gehele jaar.
- 2) Supersnelrecht alleen in te zetten bij (alle) evenementen.
- 3) Supersnelrecht alleen in te zetten tijdens de jaarwisseling.

Daarnaast wordt de werkgroep Hofstee gevraagd om advies aan het College uit te brengen aangaande de keuze om regulier snelrecht als uitgangspunt te nemen (snelrecht mits...) of om supersnelrecht als uitgangspunt te nemen (supersnelrecht mits...) voor het via (een vorm van) snelrecht af doen van zaken.

Het College wordt aanbevolen om op basis van deze afweging een expliciet besluit te nemen omtrent de inzet van supersnelrecht. En om in het bijzonder een besluit te nemen over de inzet van supersnelrecht tijdens de jaarwisseling 2009/2010 (Alleen bij de grote parketten?, OM breed?, Vrije keuze parketten?). Zie ook aanbeveling 6 in deze rapportage.

Deze aanbeveling is een nadere aanvulling op aanbevelingen 14 en 15 uit het eerder uitgebrachte rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten.

Bijlage 1 Interviewvragen

Vragen Openbaar Ministerie

Openingsvraag	
	Hoe kijkt u terug op de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling 2008/2009?
A Samenwerking met rechtbank	
1	Wat ging er bijzonder goed in de samenwerking met de rechtbank?
	A) bij de organisatie en uitvoering van (super)snelrechtzittingen
	B) bij de organisatie en uitvoering van themazittingen
	C) bij de samenwerking met het bureau RC op het gebied van (super)snelrecht
2	Wat kunt u, op het gebied van samenwerking met de rechtbank, collega parketten zeker aanraden om te doen bij de volgende jaarwisseling?
	A) bij de organisatie en uitvoering van (super)snelrechtzittingen
	B) bij de organisatie en uitvoering van themazittingen
	C) bij de samenwerking met het bureau RC op het gebied van (super)snelrecht
3	Wat ging er minder goed bij de organisatie en uitvoering van de (super)snelrechtzittingen in de samenwerking met de rechtbank?
	A) bij de organisatie en uitvoering van (super)snelrechtzittingen
	B) bij de organisatie en uitvoering van themazittingen
	C) bij de samenwerking met het bureau RC op het gebied van (super)snelrecht

4	Wat gaat u de volgende jaarwisseling op het gebied van samenwerking met de rechtbank bij de organisatie en uitvoering van (super)snelrechtzittingen zeker anders doen?
	A) bij de organisatie en uitvoering van (super)snelrechtzittingen
	B) bij de organisatie en uitvoering van themazittingen
	C) bij de samenwerking met het bureau RC op het gebied van (super)snelrecht
B Politieoptreden en -inzet	
5	Wat ging er bijzonder goed met betrekking tot politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal
6	Wat kunt u, op het gebied politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling, collega parketten zeker aanraden om te doen bij de volgende jaarwisseling?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal
7	Wat ging er minder goed met betrekking tot politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal

8	Wat gaat u de volgende jaarwisseling met betrekking tot politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling zeker anders doen?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal
C Advocatuur	
9.	Wat ging er in de samenwerking op het gebied van (super)snelrecht met de advocatuur bijzonder goed?
10.	Wat kunt u, op het gebied van samenwerking met de advocatuur, collega parketten zeker aanraden?
11.	Wat ging er minder goed in de samenwerking met de advocatuur?
12.	Wat gaat u de volgende jaarwisseling op het gebied van samenwerking met de advocatuur zeker anders doen?
D Uitvoering binnen de eigen parket-organisatie	
13.	Wat ging er in de uitvoering tijdens en direct na de jaarwisseling op uw parket bijzonder goed?
	A) Voldoende capaciteit voor tijdige beoordeling jaarwisseling gerelateerde zaken
	B) Tijdige beschikbaarheid dossiers voor alle procesdeelnemers
G4	C) Volledigheid dossiers supersnelrechtzittingen op 2 januari
14.	Wat kunt u, op het gebied van uitvoering binnen uw parket, collega parketten zeker aanraden?
	A) Voldoende capaciteit voor tijdige beoordeling jaarwisseling gerelateerde zaken
	B) Tijdige beschikbaarheid dossiers voor alle procesdeelnemers
G4	C) Volledigheid dossiers supersnelrechtzittingen op 2 januari

15.	Wat ging er minder goed in de uitvoering op uw parket?
	A) Voldoende capaciteit voor tijdige beoordeling jaarwisseling gerelateerde zaken
	B) Tijdige beschikbaarheid dossiers voor alle procesdeelnemers
G4	C) Volledigheid dossiers supersnelrechtzittingen op 2 januari
16.	Wat gaat u volgend jaar in de uitvoering op uw parket zeker anders doen?
	A) Voldoende capaciteit voor tijdige beoordeling jaarwisseling gerelateerde zaken
	B) Voldoende capaciteit voor tijdige beoordeling jaarwisseling gerelateerde zaken
G4	C) Volledigheid dossiers supersnelrechtzittingen op 2 januari
E Menukaart en POLARIS-richtlijnen	
17	Hoe heeft u de introductie en het verdere contact met het Parket-Generaal ervaren aangaande (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling?
	A) Voorafgaand
	B) na afloop
18	Wat kan er verbeteren in het contact / de communicatie vanuit het Parket-Generaal?
19	Hoe heeft u het werken met de menukaart snelrecht ervaren tijdens de jaarwisseling?
	A) Was het onderscheid meerderjarig / minderjarig duidelijk?
20	Welke eventuele verbeteringen moeten in uw optiek worden aangebracht in de menukaart snelrecht?

21	Hoe heeft u de verhoogde strafmaat bij geweld tegen personen en goederen (aangepaste Polaris-richtlijnen) ervaren?
	A) Duidelijk?
	B) Goed toepasbaar?
	C) Ook daadwerkelijk gebruikt?
22	Welke eventuele verbeteringen moeten in uw optiek worden aangebracht in de aangepaste Polaris-richtlijnen?
F	Algemeen
23	In hoeverre is tijdens de jaarwisseling voor de juiste zaken supersnelrecht ingezet?
24	In hoeverre is tijdens de jaarwisseling voor de juiste zaken snelrecht ingezet?

Vragen Politie

Openingsvraag	
	Hoe kijkt u terug op de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling 2008/2009?
A	Politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling
1	Wat ging er bijzonder goed met betrekking tot politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal (oa. snelheid)

2	Wat ging er minder goed met betrekking tot politieoptreden en -inzet tijdens de jaarwisseling?
	A) Inzet opsporingscapaciteit tijdens jaarwisseling. Voldoende?
	B) Inhoud en de kwaliteit van processen-verbaal
	C) Wijze van aanlevering van processen-verbaal (oa. snelheid)
3	In hoeverre is er door de politie gebruik gemaakt van aanhoudingskaarten?
B	Algemeen
4	Hoe heeft u de samenwerking met het OM ervaren?
5	In hoeverre is tijdens de jaarwisseling voor de juiste zaken supersnelrecht ingezet?
6	In hoeverre is tijdens de jaarwisseling voor de juiste zaken snelrecht ingezet?
7	Wat is voor u de belangrijkste succesbepalende factor bij de organisatie en inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling geweest?
8	Wat is voor u de belangrijkste succesbelemmerende factor bij de organisatie en inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling geweest?

Bijlage 2 Lijst van geïnterviewde personen

Arrondissement Amsterdam

Dhr. J de Jong	Korps Amsterdam-Amstelland
Dhr. B van Meeteren	Korps Amsterdam-Amstelland
Mr. J.J. Smilde	Arrondissementsparket Amsterdam

Arrondissement Den Haag

Mr. P. Bruins	Arrondissementsparket Den Haag
Mr. L. van der Leeuw	Arrondissementsparket Den Haag

Arrondissement Rotterdam

Dhr. F. Berk	Korps Rotterdam-Rijnmond
Mr. E.J.V. Pols	Arrondissementsparket Rotterdam
Dhr. R.L. Stiff	Arrondissementsparket Rotterdam
Mevr. A. Speelmeier	Korps Rotterdam-Rijnmond

Arrondissement Utrecht

Dhr. De Groot	Korps Utrecht
Mr. M.G.M. Hoekendijk	Arrondissementsparket Utrecht
Dhr. De Leeuw	Korps Utrecht
Mr. P.A. van Logten	Arrondissementsparket Utrecht

Arrondissement Leeuwarden

Dhr. J. Dijkstra	Korps Fryslân
Mr. A. Jongsma	Arrondissementsparket Leeuwarden
Dhr. J. Kuiken	Arrondissementsparket Leeuwarden

Arrondissement Zutphen

Mr. S Buist	Functioneel Parket Zwolle ⁶
Mr. W.G. Jansen	Arrondissementsparket Zutphen
Dhr. H. Lindt	Korps Noord- en Oost-Gelderland

⁶ Diensdoend piketofficier namens de arrondissementsparketten Arnhem en Zutphen tijdens de jaarwisseling 2008/2009.

Bijlage 3 Geraadpleegde documenten

- Aanbiedingsbrief menukaart snelrecht, Parket-Generaal, december 2008.
- Brief, wijziging Polarisrichtlijnen, Parket-Generaal, december 2008.
- Menukaart snelrecht, Werkroep Hofstee / Parket-Generaal, november 2008.
- Rapport “Evaluatie toepassing (super)snelrecht jaarwisseling 2008-2009”, maart 2009”.
- Rapport “Jaarwisseling 2008-2009. Overzicht van aangebrachte feiten en afdoening – stand van zaken op 22 januari 2009”, Parket-Generaal, januari 2009.

Bijlage 4 Conclusies en aanbevelingen uit het rapport betreffende de schriftelijke vragenlijsten⁷.

Conclusies

Zijn na de jaarwisseling 2008/2009 de juiste zaken op de juiste wijze afgedaan?

De meeste zaken die voor supersnelrecht en snelrecht in aanmerking kwamen zijn via supersnelrecht of snelrecht afgedaan. Op een aantal parketten is uitgeweken naar andere afdoeningsmodaliteiten zoals themazittingen of een TOM-zitting.

Bij de keuze voor supersnelrecht is soms de afweging gemaakt om alleen kansrijke zaken aan te brengen.

Het al dan niet in kunnen plannen van zittingsruimte heeft een rol gespeeld bij het niet of onvoldoende kunnen afdoen van zaken via het snelrecht.

Voorafgaand aan de jaarwisseling zijn hogere verwachtingen gewekt dan konden worden waargemaakt. Het is realistisch om te stellen dat supersnelrecht niet geschikt is voor zwaardere zaken, maar eerder voor relatief eenvoudige afgeronde zaken. Het snelrecht zou beter gepositioneerd moeten worden als de meer voor zware zaken te hanteren afdoeningsmodaliteit.

Is het proces supersnelrecht en snelrecht beheerst verlopen?

Vrijwel alle parketten hebben in de aanloop naar de jaarwisseling de benodigde voorbereidingen getroffen. Zowel met de rechtspraak, de politie, de advocatuur als de reclassering en de Raad voor de kindbescherming zijn door de meeste parketten goede afspraken gemaakt. De gemaakte afspraken zijn door deze organisaties over het algemeen nagekomen.

Het maken van afspraken met ketenpartners en advocatuur, het hebben van (naast de piketofficier) een coördinator tijdens de uitvoering en het hebben van een draaiboek zijn positief van invloed op zowel het aantal aangeleverde jaarwisselingsgerelateerde zaken als het aantal zaken dat via het supersnelrecht of snelrecht wordt afgedaan.

Incidenteel zijn er problemen opgetreden. Het betreft bijvoorbeeld het niet nakomen van centrale aanlevering van processen verbaal door de politie, het niet tijdig gereed hebben van dossiers of onvolledige dossiers voor supersnelrechtzittingen. Dit heeft bij geen enkel parket tot problemen geleid. In alle gevallen kon tot op de zittingsdag zelf met zaken geschoven worden.

Door een aantal parketten wordt de tijdsdruk – pas in december is duidelijk geworden dat tijdens de jaarwisseling supersnelrecht en/of snelrecht moest worden toegepast – als belemmerende factor

⁷ "Evaluatie toepassing (super)snelrecht jaarwisseling 2008-2009", 22 maart 2009

genoemd. Ervaringen bij andere parketten tonen juist aan dat zij in die korte tijd goede afspraken hebben kunnen maken rechtspraak, politie, advocatuur en overige betrokken organisaties.

De signaalwerking van (super)snelrecht richting maatschappij, daders en slachtoffers wordt door de parketten nog wel onderkend. Over de resultaten in verhouding tot de geleverde inspanningen is men, mede als gevolg van de tijdsdruk, minder eenduidig. Parketten die geen of minder ervaring hebben met snelrecht of supersnelrecht zijn vaker van mening dat de resultaten zijn achtergebleven bij de inspanningen. Wanneer snelrecht of supersnelrecht in de reguliere processen is ingebouwd scheelt dit veel organiseren en overhead. Overigens moet bedacht worden dat de toepassing van snelrecht- en supersnelrechtzaken; in volume altijd beperkt zal zijn vanwege de te waarborgen rechtszekerheid en het aanbod van type zaken dat daarvoor in aanmerking komt.

De houding ten opzichte van snelrecht en supersnelrecht is mogelijk een bepalende factor voor het geboekte resultaat. Het is aan de parketleiding om het gebruik van snelrecht en supersnelrecht op een positieve manier in de parketorganisatie in te bedden,

Kernwoorden bij de organisatie en toepassing van snelrecht en supersnelrecht zijn samenwerken, afstemmen, flexibiliteit, ervaring opdoen en inbedden in de organisatie. Het past bij de dynamiek van het Openbaar Ministerie. Kortom, de praktijk leert dat snelrecht en supersnelrecht goed in de parketorganisatie is in te passen, waarbij geldt: hoe normaler, hoe gebruiksvriendelijker.

Voldeden de menukaart en de aangepaste Polaris-richtlijnen?

De Menukaart en de aangepaste Polaris-richtlijnen zijn door vrijwel alle parketten toegepast. De meeste parketten zien de menukaart als een bruikbaar instrument. Ten aanzien van de Menukaart is er een aantal wensen voor verbetering, uiteenlopend van meer duidelijkheid over het toepassen van de menukaart op jeugdzaken en het toevoegen van TOM-zittingen als afdoeningsmodaliteit. Er is geen algemeen genoemd verbeterpunt.

Op de jaarwisseling toegespitste strafmodaliteiten zoals een straatverbod tijdens de komende jaarwisseling of een jaarwisseling gerelateerde taakstraf worden maar mondjesmaat toegepast.

Op welke wijze is de toepassing (super)snelrecht met publiciteit omgeven?

Door de meeste parketten is voorafgaand aan de jaarwisseling de publiciteit gezocht, met als doel om het publiek te informeren en om het signaal af te geven dat bepaald gedrag niet getolereerd wordt. Na de jaarwisseling heeft slechts een handvol parketten de publiciteit gezocht, met als doel inzicht te geven in de geboekte resultaten.

Volgens een aantal respondenten zijn hogere verwachtingen gewekt van de toepassing van snelrecht en supersnelrecht dan zijn waargemaakt.

Aanbevelingen

Toepassing van supersnelrecht en snelrecht

1. Alle parketten moeten streven naar een structurele inbedding van het snelrecht in de eigen organisatie. Geadviseerd wordt om alle parketten een flexibele standaardvoorziening te laten treffen, zodat snelrecht ingezet kan worden als het nodig is en er geen verloren zittingsruimte is al het niet nodig is.
2. Bij evenementen moet in samenspraak met de rechtspraak en de regionale driehoek altijd de afweging gemaakt worden of snelrecht dan wel supersnelrecht moet worden toegepast. Verzoek alle parketten daartoe een evenementenkalender op te stellen, zodat tijdig afgestemd kan worden en voorbereidingen getroffen kunnen worden.

Vorbereiding

3. Kondig nu al aan dat snelrecht en supersnelrecht ook na de komende jaarwisseling zullen worden toegepast, zodat de parketten zich tijdig kunnen voorbereiden en tijdig afspraken kunnen maken met partnerorganisaties.
4. Wanneer supersnelrecht wordt toegepast dient dit altijd te worden afgestemd met de Orde van Advocaten, dit om aanhoudingen van zaken te voorkomen.

Uitvoering

5. De parketten wordt aangeraden een draaiboek op te stellen waarin de uitvoering tijdens en na de jaarwisseling wordt beschreven in termen van processen, verantwoordelijkheden, coördinatie en afstemming. Speciale aandacht zou er moeten zijn voor de aanlevering van processen verbaal door de politie, het labelen van zaken, de beoordelingsprocedure en de sturing op de opsporing.
6. Verzorg een regiokorpsbrede briefing, zodat voor alle districten duidelijk is hoe jaarwisselingsgerelateerde zaken moeten worden afgehandeld.
7. De parketten wordt aangeraden de politie te laten werken met op de jaarwisseling toegespitste aanhoudingskaarten, ten behoeve van een eenduidige registratie en een adequaat overzicht van de aangebrachte zaken.
8. Parketten kunnen overwegen dubbel piket te draaien, met een piketofficier voor de jaarwisselingsgerelateerde zaken en een piketofficier voor de overige (reguliere) zaken.

Menukaart

9. Vul de Menukaart aan met een aantal aandachtspunten bij de voorbereiding, zoals afspraken over centrale aanlevering van processenverbaal, de registratie van arrestanten, het opstellen van een draaiboek en met partnerorganisaties te maken afspraken.

10. Voer een korte audit uit binnen de vier grote arrondissementen, aangevuld met opvallend presterende arrondissementen om best practices voor de Menukaart en voor de uitvoering bij de volgende jaarwisseling te inventariseren en te beschrijven.
11. Maak in de menukaart een duidelijker onderscheid tussen de toepassing van snelrecht en supersnelrecht in concrete situaties, bij typen delicten en bij dadergroepen. Geef duidelijker aan dat voor het gebruik bij evenementen andere criteria gelden.
12. Geef de werkgroep Hofstee, die de Menukaart heeft opgesteld, de opdracht om op basis van de uitkomsten van voorliggend evaluatieonderzoek de Menukaart aan te passen.
13. Geef de werkgroep Hofstee de opdracht om na te gaan in welke mate op evenementen toegespitste strafmodaliteiten geëist kunnen worden.

Positionering van snelrecht en supersnelrecht

14. Schep realistische verwachtingen over de toepassing snelrecht en supersnelrecht. Geef daarbij duidelijk aan dat zware en meer complexe zaken in de regel niet in aanmerking komen voor supersnelrecht, maar eerder voor gewoon snelrecht.
15. Verzoek alle arrondissementsparketten primair in te zetten op de toepassing van (gewoon) snelrecht en daarnaast voor ronde niet-voorlopige hechteniswaardige zaken supersnelrecht toe te passen.